

Sygn. akt III RC 477/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2022 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Justyna Szczepkowska

Protokolant: st. sek. sąd. Justyna Renkiewicz- Kicza

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 października 2022 r. w G.

sprawy z powództwa W. S. (1)

przeciwko S. G. (1)

o podwyższenie alimentów

I. oddała powództwo;

II. zasądza do Skarbu Państwa na rzecz adw. K. M. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł, w tym podatek VAT tytułem zwrotu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu;

III. kosztami sądowymi obciąża w całości Skarb Państwa.

Sygn. akt III RC 477/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 października 2021 r. W. S. (1) wniosła o podwyższenie alimentów na jej rzecz od S. G. (2) z kwoty 1000 zł do kwoty 2400 zł miesięcznie. W uzasadnieniu wskazała, że na skutek rozwodu z pozwanym, z jego wyłącznej winy, jej sytuacja życiowa uległa bardzo istotnemu pogorszeniu i ten stan nadal trwa. Poprawiła się za to sytuacja zarobkowa pozwanego, bowiem obecnie prowadzi z siostrą firmę transportową, w której jest zatrudniony. Cały swój majątek pozwany przepisał na swoją siostrę. Ponadto pozwany dotychczas płacił jej 600 zł tygodniowo.

W odpowiedzi na pozew S. G. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazał, że nie prowadzi działalności gospodarczej z powodu bankructwa. Mieszka w mieszkaniu komunalnym. Pieniądze uzyskane ze sprzedaży działek przeznaczył na spłatę długów. Powódka jest zdolna do pracy, podjęła też studia zaoczne.

Sąd ustalił, co następuje:

Prawomocnym wyrokiem z dnia 19 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Toruniu, sygn. akt I C 491/19 rozwiązał przez rozwód małżeństwo W. S. (1) i S. G. (1) – z jego wyłącznej winy. Zasądził od niego na rzecz W. S. (1) kwotę 1000 zł miesięcznie tytułem alimentów.

W. S. (1) zawodu jest technikiem ekonomistą o specjalności bankowość. Mieszkała wówczas w (...) pod G. w domu należącym do R. R. – siostry pozwanego. Nieruchomość ta obciążona była hipotekami. W. S. (1) nie miała małoletnich dzieci na utrzymaniu. Poszukiwała pracy. Leczyła się w poradni zdrowia psychicznego z rozpoznaniem nerwicy lękowej, a także z powodu zapalenia stawów. Ubezpieczona była w KRUS, była rolnikiem.

S. G. (1) od 25 maja 1998 r. prowadził działalność gospodarczą - transport drogowy towarów, pod nazwą Przedsiębiorstwo (...). Mieszkał osobno. Nie miał małoletnich dzieci na utrzymaniu. Miał zadłużenie na łączną kwotę ponad 1 000 000 zł. W. S. (1) otrzymywała od niego 300-500 zł tygodniowo.

Dowód: wyrok SO w Toruniu z dnia 19.06.2020 r., zaświadczenia lekarskie, przesłuchanie stron – akta I C 491/19.

Obecnie W. S. (1) nadal mieszka w domu na nieruchomości należącej do siostry pozwanego. Leczy się w poradni zdrowia psychicznego na zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane, wymaga kontynuacji farmakoterapii. Od 2013 r. pozostaje pod opieką poradni neurochirurgicznej, ostatnia wizyta kontrolna była w kwietniu 2021 r. Co najmniej od 2018 r. cierpi na zmiany zwyrodnieniowe odcinka lędźwiowego kręgosłupa. W marcu 2020 r. rozpoznano u niej nieokreślone zapalenie wielostawowe. Miesięcznie na lekarstwa wydaje ok. 100 zł miesięcznie. Nadal jest ubezpieczona w KRUS, zadłużenie w składkach spłacił S. G. (1). Podjęła studia licencjackie w Wyższej Szkole (...) w G., obecnie studiuje na II roku kierunku komunikacja społeczna, czesne wynosi 300 zł. Od września br. pracuje w sklepie „50 Style” w G., na 3/4 etatu za wynagrodzeniem ok. 1900 zł netto. Nie ma małoletnich dzieci na utrzymaniu. Opłaty za media w domu, w którym mieszka płaci pozwany. Zakupił on również opał na zimę.

S. G. (1) zatrudniony jest od 24 lipca 2020 r. na czas nieokreślony na 1/2 etatu w (...) Sp. z o.o. w G. (KRS (...)) świadczącej usługi transportowe, za wynagrodzeniem 1400 zł brutto. Prezesem Zarządu spółki jest jego siostra R. R.. Pozwany ma prawo jazdy kategorii C+E. Nadal ma zarejestrowaną działalność gospodarczą. Jest posiadaczem 7 rachunków bankowych w (...) Bank SA, 5 rachunków bankowych w (...) Bank (...) SA, 2 rachunków bankowych w (...) Bank SA, 1 rachunku bankowego w (...) SA oraz 1 rachunku bankowego w (...). Na dzień 21 lipca 2022 r. na rachunku bankowym w (...) SA było saldo ujemne na kwotę -381736,10 zł; w (...) Bank SA saldo na jednym z rachunków było ujemne na kwotę -1280,95 zł, na pozostałych rachunkach były salda zerowe. Na dzień 27 lipca 2022 r. na rachunkach bankowych pozwanego w (...) Bank (...) SA były salda zerowe. Na dzień 1 sierpnia 2022 r. stan rachunku bankowego pozwanego w (...) było dodatnie i wynosiło 1,16 zł. Na dzień 4 sierpnia 2022 r. na rachunku bankowym pozwanego w (...) Bank SA saldo było zerowe. W marcu 2019 r. darował siostrze R. R. nieruchomość na której znajduje dom, w którym mieszka powódka (nr KW (...)). Od lipca 2019 r. do początku 2022 r. z tej nieruchomości zostały wydzielone i sprzedane nieruchomości z przeznaczeniem na cele budowlane. Obecnie w/w nieruchomość obciążona jest tylko jedną hipoteką umowną na kwotę 120 000 zł. S. G. (1) mieszka w mieszkaniu komunalnym w G., oprócz powódki nie ma innych osób na utrzymaniu. Nie jest właścicielem żadnych pojazdów mechanicznych. Leczy się u lekarza psychiatry, koszty leczenia wynoszą ok. 120 zł miesięcznie. W 2021 r. z rachunku bankowego R. R. dokonywane były przelewy na rachunek bankowy powódki na kwoty po 500-600 zł tygodniowo.

dowód: okoliczności bezsporne, dane powszechnie dostępne w rejestrach: Krajowego Rejestru Sądowego, Elektronicznej Księgi Wieczystej, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej a nadto: lista operacji za okres od 04.2021 r. do 09.2021 r – k. 7-12; zaświadczenie o zatrudnieniu Sł. G. – k. 33, zbiorcza informacja z Centralnej Informacji – k. 75-75v; informacje z Centralnej Ewidencji (...) i (...) k.77-80; przesłuchanie powódki – k.45-45v, przesłuchanie pozwanego – k.83-84; informacja z (...) SA- k. 95; informacja z (...) SA – k. 97; informacja z (...) Bank SA – k. 99, informacja z (...) – k. 100; informacja z (...) Bank SA – k. 102, dokumentacje medyczna W. S. – k. 112 – 117.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o bezsporne twierdzenia stron, ich zeznania, zebrane w sprawie dokumenty oraz w oparciu o fakty, o których informacja jest powszechnie dostępna (dane znajdujące się w ogólnie dostępnych rejestrach).

Sąd pominął wnioski dowodowe powódki zgłoszone w piśmie procesowym z dnia 07.04.2022 r (k.56). Umowy sprzedaży ciągników siodłowych i naczep będących majątkiem wspólnym stron do dnia 19.06.2020 r. dotyczą okresu objętego postępowaniem przed Sądem Okręgowym w Toruniu zakończonego wydaniem wyroku w dniu 19.06.2020

r. Natomiast wnioski o wgląd do kont bankowych świadka R. R., z uwagi na treść art. 105 ust. 2 lit. d) ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe (j.t. Dz.U.2021.2439 z późn. zm.) nie był możliwy do przeprowadzenia.

Przepis art. 61 k.r.o. stanowi, że z zastrzeżeniem przepisu art. 60 § 1-3 k.r.o. do obowiązku dostarczania środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi.

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Sformułowanie to wskazuje na konieczność porównania momentu początkowego, którym w niniejszej sprawie jest uprawomocnienie się wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 19 czerwca 2020 r. wydanego w sprawie sygn. akt I C 491/19 oraz momentu końcowego, czyli wydanie niniejszego orzeczenia. Sam upływ czasu, jaki nastąpił od daty ostatniego wyroku alimentacyjnego do daty orzekania w przedmiocie żądania powódki, sam w sobie nie może jeszcze przemawiać za zasadnością powództwa. Jej sytuacja przez ten czas nie uległa zmianie w sposób istotny, tzn. widoczny niejako na pierwszy rzut oka, oczywisty dla osoby trzeciej. Powódka nadal mieszka na nieruchomości należącej do R. R.. Subiektywne przekonanie powódki, że dom w którym mieszka stanowi jej własność jest błędne. Powódka nie przedstawiła bowiem żadnego dokumentu, z którego wynikać miałyby, że dom i znajdujący się pod nim grunt jest jej własnością. Skoro tak, to zastosowanie ma tutaj ogólna zasada prawa cywilnego, że nieruchomości budynkowe związane z gruntem są własnością jego właściciela. Powódka nie wykazała również, aby jej stan zdrowia w okresie 2 lat pogorszył się na tyle, że wymaga zwiększonej opieki, zwiększonych kosztów leczenia lub nowych zabiegów medycznych. W odniesieniu do jej sytuacji zarobkowej zauważyć należy, że powódka już w trakcie sprawy o rozwód deklarowała bezskuteczne poszukiwanie pracy. Po upływie 2 lat nadal miała problemy z jej znalezieniem. Wprawdzie ostatecznie podjęła pracę w sklepie, ale na rozprawie w dniu 07.10.2022 r. sygnalizowała, że prawdopodobnie długo jej nie będzie świadczyć. Jest bezsporne, że powódce szwankuje zdrowie, jednakże dolegliwości przez nią odczuwane nie uniemożliwiają jej podjęcia i utrzymania pracy zarobkowej. Powódka bowiem nie przedłożyła dokumentu stwierdzającego jej niezdolność do jakiegokolwiek pracy. Zauważyć należy, że obowiązek alimentacyjny pozwanego nie istnieje obligatoryjnie, w każdym bez wyjątku wypadku. Uregulowanie obowiązku alimentacyjnego między byłymi małżonkami nie ma na celu zapewnienie małżonkowi niewinnemu równej stopy życiowej z małżonkiem zobowiązanym do alimentacji, a jedynie ma służyć wyrównaniu obniżenia poziomu życia małżonka niewinnego po rozwodzie (por. wyrok SN z 28.10.1980 r., III CRN 222/80). Przepis art. 60 § 2 k.r.o. nakłada na małżonka winnego rozwodu jedynie obowiązek przyczyniania się w odpowiednim zakresie do ponoszenia kosztów związanych z zaspokojeniem usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, co nie oznacza przerzucenia na niego całości ciężaru utrzymania byłego małżonka (wyrok SO w Suwałkach z 13.11.2013 r., I Ca 331/13). Dorosła, sprawna życiowo i zdrowotnie osoba powinna w pierwszym rzędzie starać się wykorzystywać własne możliwości samodzielnego utrzymania się, a dopiero potem liczyć na pomoc alimentacyjną. Powódka dysponuje wiedzą, umiejętnościami, ma wyuczony zawód, podnosi swoje kwalifikacje kontynuując naukę w szkole wyższej i powinna wykorzystywać swoje możliwości zarobkowe, tym bardziej, że nie ma na utrzymaniu żadnych dzieci (por. wyrok SN z 14.02.2001 r., I CKN 1341/00).

W odniesieniu do zmiany sytuacji majątkowej i zarobkowej pozwanego stwierdzić należy, że również nie uległa ona zmianie na tyle istotnej, aby na jej podstawie uwzględnić powództwo. Wyzbywanie się przez pozwanego majątku miało miejsce jeszcze w trakcie trwania małżeństwa stron. Dodać w tym miejscu należy, że pozwany – co przyznała powódka – zakupił jej opał na zimę, opłaca rachunki za media. Faktem jest, że obecnie pozwany formalnie nie ma żadnego majątku. To, że znaczącą postacią w życiu pozwanego jest jego siostra R. R. - prezes spółki w której zatrudniony jest pozwany, z konta której dokonywane były przelewy na rzecz powódki, i która jest właścicielką nieruchomości zajmowanej przez powódkę, wskazuje na prawdopodobieństwo większego wpływu pozwanego na kwestie majątkowe niż deklarował. Jednakże Sąd opiera się na dowodach a nie domysłach, zaś ocena, czy pozwany podejmując te działania zmierzał do pokrzywdzenia wierzycieli nie jest przedmiotem tego postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 61 k.r.o. w zw. art. 138 k.r.o. orzekł jak w pkt. I sentencji.

O wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu Sąd orzekł w pkt. II na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800 z późn. zm.) z uwzględnieniem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23.04.2020 r. (SK 66/19, OTK-A 2020/13; Dz. U.2020.769).

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł w oparciu o art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1125), zgodnie z którym kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w pierwszej instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. W przedmiotowej sprawie, przegrywająca proces powódka była zwolniona od ponoszenia kosztów sądowych z mocy ustawy. Nie ma również podstaw do tego, aby zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, obciążyć obowiązkiem pokrycia nieuiszczonych kosztów sądowych pozwanego, który wygrał sprawę w całości. Mając powyższe na uwadze nieuiszczonymi kosztami sądowymi Sąd obciążył Skarb Państwa, o czym orzekł jak w pkt. III wyroku.